

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы
Советы КАРАРЫ

2019 нчы елның 20 нче июне

247№

Татарстан Республикасы “Әлки муниципаль районы”нда муниципаль махсулаштырылган торак фондыннан торак урыннары бирү тәртибе турындагы Нигезләмәне раслау турында

Торак кодексы, Татарстан Республикасы “Әлки муниципаль районы” муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Советы КАРАР ЧЫГАРДЫ:

1. Татарстан Республикасы “Әлки муниципаль районы”нда муниципаль махсулаштырылган торак фондыннан торак урыннары бирү тәртибе турындагы Нигезләмәне 1 нче кушымта нигезендә расларга

2. Татарстан Республикасы “Әлки муниципаль районы” муниципаль махсулаштырылган торак фондыннан торак урыннары бирелә торган гражданның категорияләре исемлеген 2 нче кушымта нигезендә расларга.

3. Хезмәт урыныннан найм килешүе торак бирү формасын 3 нче кушымта нигезендә расларга.

4. Әлеге карарны Татарстан Республикасы «Әлки муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең рәсми <http://alkeevskiy.tatarstan.ru> сайтында, Интернет челтәрендә урнаштырырга.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Совет рәисе,

Әлки муниципаль районы Башлыгы

Никошин А.Ф.

Татарстан Республикасы “Әлки муниципаль
районы”нда муниципаль махсулаштырылган
торак фондыннан торак урыннары бирү тәртибе
турындагы Нигезләмә

1 Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы “Әлки муниципаль районы”нда муниципаль махсулаштырылган торак фондыннан торак урыннары бирү тәртибе турындагы Нигезләмә (алга таба – Нигезләмә) Россия Федерациясе Торак кодексы һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2006 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы "Торак бинаны махсулаштырылган торак фондына һәм махсулаштырылган торак урыннар наймының типлаштырылган килешүләренә кертү кагыйдәләрен раслау турында" карарына нигезенләнеп, Татарстан Республикасы “Әлки муниципаль районы” муниципаль махсулаштырылган торак фондының торак урыннарын бирү тәртибен билгели.(алга таба – төзү)

1.1.Махсулаштырылган торак фонды-Татарстан Республикасының «Әлки муниципаль районы» муниципаль торак фондында аерым категория гражданның яшәү өчен билгеләнгән торак урыннар жыелмасы. Махсулаштырылган торак фондының торак урыннарына (алга таба - махсулаштырылган торак биналар) керә:

- 1) хезмәт торак урыннары;
- 2) тулай торакларда торак урыннары;
- 3) маневр фондының торак урыннары;
- 4) гражданнырга социаль хезмәт күрсәтү системасы йортларында торак урыннар;
- 5) вакытлыча жирлек өчен мәжбүри күченүчеләр өчен Фондның торак урыннары;
- 6) качаклар дип танылган затларга вакытлыча жирлек өчен Фондның торак урыннары;
- 7) гражданнырның аерым категорияләрен социаль яклау өчен торак урыннары;

1.2.Торак бинаны махсус торак фондының билгеле бер төре итеп билгеләп, махсулаштырылган торак фондына кертү һәм аннан чыгару Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2006 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы "Торак бинаны махсулаштырылган торак фондына һәм махсулаштырылган торак урыннар наймының типлаштырылган килешүләренә кертү кагыйдәләрен раслау турында"

таләпләрен исәпкә алып, Татарстан Республикасы «Әлки муниципаль районы» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты карары нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.3. Торак бинаны махсулаштырылган торак бина буларак куллану мондый бинаны закон таләпләрен үтәп махсулаштырылган торак фондына гамәлгә керткәннән соң гына рөхсәт ителә.

1.4. Махсус торак биналар гамәлдәге законнар һәм әлеге Нигезләмә нигезендә мондый биналарны найм килешүләре буенча тапшырудан тыш, читләштерелергә, алыштырылырга, арендага, наемга тапшырылырга тиеш түгел.

1.5. Махсулаштырылган торак урыннары Татарстан Республикасы «Әлки муниципаль районы» муниципаль берәмлеге (алга таба – вәкаләтле орган) тарафыннан гамәлдәге законнар белән билгеләнгән нигезләр буенча торак урыннары белән тәэмин ителмәгән гражданнырга бирелә.

1.6. Махсулаштырылган торак биналар тәкъдим ителә:

-гражданнының дәүләт хакимияте органы белән хезмәт мөнәсәбәтләре характерына, жирле үзидарә органы, дәүләт яки муниципаль унитар предприятие, дәүләт яки муниципаль учреждениесе, Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына яисә Россия Федерациясе субъекты дәүләт вазыйфасына билгеләнүгә бәйле рәвештә хезмәт үтү я дәүләт хакимияте органнарына яки жирле үзидарә органнарына сайлануга бәйле рәвештә яшәү өчен;

- эш, хезмәт, уку вакытына гражданны яшәү өчен;

- йортны үзгәртү яки капитал ремонт ясау белән бәйле рәвештә гражданнырга вакытлыча яшәү өчен;

-жәза рвешендә торак урынны югалткан очракта гражданны вакытлыча яшәү өчен;

- гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә яшәү өчен торак урыны яраксыз булу сәбәпле, гражданны вакытлыча яшәү өчен;

- законнар нигезендә социаль яклауга мохтажлар исәбенә, медицина һәм социаль-көнкүреш хезмәтләре күрсәтү кертелгән гражданны яшәү өчен;

-мәжбүри күченүчеләр һәм качаклар дип танылган гражданны яшәү өчен;

-махсус социаль яклауга мохтаж гражданны вакытлыча яшәү өчен;

- сайлау вазифаларына сайлануга, я вазыйфага билгеләнү белән бәйле рәвештәге гражданны яшәү өчен;

1.7. Махсулаштырылган торак фондыннан торак урыны алу максатларында гражданны вәкаләтле органга әлеге тәртиптә каралган гариза һәм документларны тапшыра.

1.8.Гражданны гаризасы вәкаләтле орган тарафыннан бирелгән көндә гражданны гаризаларын теркәү кенәгәсендә теркәлә.

1.10.Гражданныга махсулаштырылган торак фондыннан торак урыны бирүдән баш тарту турындагы карар вәкаләтле орган тарафыннан түбәндәге очракларда кабул ителә:

-Тәртиптә күрсәтелгән документларны тапшырмау;

- тиешле муниципаль берәмлектә махсулаштырылган торак фондыннан торак урынын бирү өчен гражданинда Россия Федерациясе Торак кодексы белән билгеләнгән нигез юк.

1.11.Гражданинга махсулаштырылган торак фондыннан торак урыны бирүдән баш тарту турындагы карарга карата законнарда билгеләнгән тәртиптә, шикаять белдерелергә мөмкин.

1.12.Махсулаштырылган торак фондының торак урыннарына килешү төзөгән гражданны урнаштыру торак урыны найм килешүе (торак урын белән түләүсез файдалану килешүе) һәм гражданин һәм аның гаилә әгъзаларының шәхесен раслаучы документлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.13.Әгәр гражданин аның белән торак урынын найм килешүе (торак урын белән түләүсез файдалану килешүе) шартнамәсенә имза куелганнан соң 30 көн эчендә үзенә бирелгән торак урынына күченмәсә, ул гариза һәм әлеге тәртиптә каралган документларны биргән башка гражданига яңадан билгеләнергә мөмкин.Мондый торак бинаны башка гражданига яңадан бүлү алар тарафыннан вәкаләтле органга әлеге тәртиптә каралган гариза һәм документлар тапшыру датасына бәйле рәвештә гамәлгә ашырыла.

1.14.Вәкаләтле орган гражданига махсулаштырылган торак фондыннан башка затларның хокукларыннан ирекле, янғын куркынычсызлыгы, санитар-гигиена, экологик һәм башка таләпләргә җавап бирә торган хәлдә яшәү өчен яраклы торак бина тапшырырга тиеш.

1.15. Махсулаштырылган торак фондыннан кулланучы буларак наем алучы бурычлы:

- торак бинаны гамәлдәге законнар һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән чикләрдә һәм билгеләнеше буенча куллану;
- торак бинаның сакланышын тәмин итү;
- торак бинаны тиешле хәләттә тотуны тәмин итү;
- торак бинага агымдагы ремонт ясау;
- торак бина һәм коммуналь хезмәтләр өчен вакытында түләү кертергә;
- наем бирүчегә килешү нигезендә торак урыныннан файдалану хокукын бирә торган нигезләрне һәм шартларны үзгәртү турында билгеләнгән срокларда хәбәр итәргә.

2. Махсулаштырылган торак урыны найм килешүе төзү.

2.1.Махсулаштырылган торак фондының исәбен алып баруны вәкаләтле орган гамәлгә ашыра.

Махсулаштырылган торак урыннары гражданиларның даими яшәү шартлары өчен яраклы (билгеләнгән санитар, техник кагыйдәләр һәм нормаларга, янғын куркынычсызлыгы таләпләренә, экологик һәм башка төр законнар таләпләренә җавап бирергә), төзек булырга тиеш.

2.2.Махсулаштырылган торак бинага найм килешүе вәкаләтле орган житәкчесенә мондый бинаны бирү турындагы карары нигезендә төзелә.

2.3.Махсулаштырылган торак урынын найм килешүендә килешү предметы, махсус торак урыннан файдалану буенча якларның хокуклары һәм бурычлары билгеләнә, наем алуучының гаиләсе әгъзалары күрсәтелә.

2.4.Махсулаштырылган торак бинаны найм килешүе язма формада төзелә.

2.5.Махсулаштырылган торак бинаны найм килешүе беренче яктан вәкаләтле орган вәкиле, икенче яктан махсулаштырылган торак бинаны наемга алуучы тарафыннан имзалана. Вәкаләтле орган вәкиленә имзасы вәкаләтле орган мөһере белән беркетелә.

2.6.Гаилә әгъзалары махсулаштырылган торак урынын куллану буенча наем алуучы белән тигез хокук һәм бурычларга ия.

3. Махсулаштырылган торак урыны найм килешүе өзү һәм туктату

3.1.Махсулаштырылган торак бинаны найм килешүе якларның килешүе буенча теләсә кайсы вакытта өзелергә мөмкин.

3.2. Махсулаштырылган торак бинаны наем алуучы теләсә кайсы вакытта махсулаштырылган торак урыны наймы килешүен өзәргә мөмкин.

3.3.Наем алуучы һәм аның гаилә әгъзалары башка яшәү урынына киткән очракта, торак урынын социаль найм килешүе, әгәр федераль закон белән башкасы каралмаган булса, киткән көннән туктатылган санала.

4.4.Махсулаштырылган торак урынын наймлау килешүе наем алуучы һәм аның белән бергә яшәүче гаилә әгъзалары махсулаштырылган торак урынын найм килешүе буенча бурычларын үтәмәгән, шулай ук түбәндәге очракларда наем бирүче таләбе буенча суд тәртибендә өзелергә мөмкин:

1) торак урыны һәм (яки) коммуналь хезмәтләр өчен түләү наем алуучы тарафыннан алты айдан артык түләнмәсә;

2) торак бинаны наемга алуучы яки аларның гамәлләре өчен ул җавап бирә торган башка гражданнар тарафыннан жимерү яки зыян китерү;

3) системалы рәвештә күршеләрнең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен бозу сәбәпле, бер торак бинада уртақ яшәү мөмкин булмаган очракта;

4) торак бинадан файдалану билгеләнеше буенча булмаганда.

3.5.Торак урынын социаль найм килешүе торак урынын юкка чыгу (жимерелү), ялгыз яшәгән наем алуучының үлеме белән бәйле очракта туктатыла.

3.6.Махсулаштырылган торак урыннар найм килешүе өзәлү яки туктатылу наем алуучыдан һәм наем алуучының гаилә әгъзаларынан махсулаштырылган торак биналарны азат итү бурычы барлыкка килүгә китерә.

3.7.Махсулаштырылган торак бинаны азат итүдән баш тарткан очракта, наем алуучы һәм аның гаилә әгъзалары гамәлдәге законнар нигезендә мондый торак бинадан чыгарылырга тиеш.

4. Хезмэт торак урыннарын бирү тәртибе

4.1. Татарстан Республикасы “Әлки муниципаль районы” муниципаль берәмлегенең махсулаштырылган торак фондының хезмэт торак урыннары (алга таба - хезмэт торак урыннары) гражданның яшәү өчен түбәндәге очракта бирелә:

- муниципаль районның жирле үзидарә органы, муниципаль районның муниципаль унитар предприятиесе, муниципаль районның муниципаль учреждениесе белән аларның хезмэт мөнәсәбәтләре характерында;

- хезмэт үтү;

- муниципаль районның муниципаль хезмэт вазыйфасына билгеләп кую;

- жирле үзидарә органнарына сайлау вазифаларына сайлану.

4.2. Вәкаләтле орган тарафыннан торак урыны бирү турында Карар кабул итү өчен гражданин түбәндәге документларны тапшыра:

- гражданин гаризасы;

- мөрәжәгать итүченең һәм аның гаилә әгъзаларының шәхесен раслаучы документлар;

- махсус торак урыны бирү өчен гариза белән мөрәжәгать иткән гражданның һәм аның гаилә әгъзаларының территориядә торак урыны булмавын раслаучы документлар;

- Әлки муниципаль районы территориясендәге жирле үзидарә органы, муниципаль районның муниципаль унитар предприятиесе, муниципаль районның муниципаль район учреждениесе житәкчесенең үтенечнамәсе;

- хезмэт килешүе яки хезмэт контрактының күчермәсе;

- хезмэт кенәгәсенә күчермәсе.

4.3. Әгәр гражданин күрсәтелгән документларны үз инициативалары буенча тапшырмаса, гражданның күчәмсез милек объектларына, шулай ук гаилә әгъзаларының, балигы булмаганнары да кертеп, тиешле муниципаль территориядә теркәлүе турындагы белешмәләренә булмавы турында бердәм дәүләт хокук реестрын алып бару буенча вәкаләтле орган белешмәсе һәм 2000 елның 1 гыйнварына кадәр гражданның күчәмсез милек объектларына, шулай ук гаилә әгъзаларының, балигы булмаганнары да кертеп, барлык гаилә әгъзаларының белешмәсе, тиешле муниципаль берәмлек территориясендә вәкаләтле орган тарафыннан дәүләт органнарында, жирле үзидарә органнарында һәм дәүләт органнарына яисә жирле үзидарә органнарына караган, күрсәтелгән документлар карамагында булган дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүдә катнашучы оешмалардан (алга таба-оешмалар) соратып алына.

4.4. Хезмэт торак урыны бирү турында Карар кабул ителгәннән соң вәкаләтле орган гражданин белән хезмэт торак урынын найм килешүе төзи, аның нигезендә гражданның һәм аның гаилә әгъзаларына яшәү өчен түләү хисабына вакытлыча яшәү өчен хезмэт торак урыны бирелә.

4.5. Хезмэт торак урыннары гражданның тиешле муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнә торган торак урыны мәйданын бирү нормасыннан чыгып, наем алучы гаиләнең һәр әгъзасына торак урыны

мәйданы бирү нормасыннан артык булмаган торак йорт, аерым фатир рәвешендә бирелә.

Күпфатирлы яки техник параметрларның конструктив һәм техник параметрларын исәпкә алып әлеге Тәртип нигезендә бирелә торган хезмәт торак урыннарының гомуми мәйданы күләме әлеге пунктның беренче абзацы нигезендә билгеләнгән артык булырга мөмкин, әмма торак бинаның гомуми мәйданының 9 кв. метрдан да артмаска тиеш.

4.6.Гражданин белән берлектә хезмәт торак урынына хезмәт торак урынын найм килешүендә күрсәтелгән гаилә әгъзалары да күченә ала.

4.7.Хезмәт торак бинасының найм килешүе туктатылу нигезләре булып хезмәт мөнәсәбәтләрен туктату, эштән азат итү, шулай ук сайлау вазифасы туктатылу тора.

5. Тулай торакларда торак урыннары бирү тәртибе

5.1.Татарстан Республикасы «Әлки муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең махсуслаштырылган торак фонды тулай торакларындагы (алга таба-тулай торакларда) торак урыннары муниципаль берәмлек территориясендә хезмәт итә яисә уку уза торган һәм милекле торак мәйданы яисә тиешле муниципаль берәмлек территориясендә социаль наем шартнамәсе буенча билгеләнгән торак мәйданы булмаган гражданның вакытлыча яшәү өчен бирелә.

5.2.Вәкаләтле орган тарафыннан тулай торакта торак урыны бирү турында Карар кабул итү өчен гражданин түбәндәге документларны тәкъдим итә:

- гражданин гаризасы;
- мөрәжәгать итүченең һәм аның гаилә әгъзаларының шәхесен раслаучы документлар;
- махсус торак урыны бирү өчен гариза белән мөрәжәгать иткән гражданның һәм аның гаилә әгъзаларының территориядә торак урыны булмавын раслаучы документлар;
- Әлки муниципаль районы территориясендәге жирле үзидарә органы, муниципаль районның муниципаль унитар предприятиесе, муниципаль районның муниципаль район учреждениесе житәкчесенең үтенечнамәсе;
- хезмәт килешүе яки хезмәт контрактының күчермәсе, я уку урыныннан белешмә;
- хезмәт кенәгәсенең күчермәсе.

5.3.Әгәр гражданин күрсәтелгән документларны үз инициативалары буенча тапшырмаса, гражданның күчемсез милек объектларына, шулай ук гаилә әгъзаларының, балигъ булмаганнарны да кертеп, тиешле муниципаль территориядә теркәлүе турындагы белешмәләренең булмавы турында бердәм дәүләт хокук реестрын алып бару буенча вәкаләтле орган белешмәсе һәм 2000 елның 1 гыйнварына кадәр гражданның күчемсез милек объектларына, шулай ук гаилә әгъзаларының, балигъ булмаганнарны да кертеп, барлык гаилә әгъзаларының белешмәсе, тиешле муниципаль берәмлек территориясендә вәкаләтле орган тарафыннан дәүләт органнарында, жирле үзидарә органнарында һәм дәүләт

органнарына яисә жирле үзидарә органнарына караган, күрсәтелгән документлар карамагында булган дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүдә катнашучы оешмалардан (алга таба-оешмалар) соратып алына.

5.4.Тулай торакта торак урыны бирү Карар кабул ителгәннән соң вәкаләтле орган граждан белән хезмәт торак урынын найм килешүе төзи, аның нигезендә гражданга һәм аның гаилә әгъзаларына яшәү өчен түләү хисабына вакытлыча яшәү өчен хезмәт торак урыны бирелә.

5.6.Гражданин белән берлектә тулай торакта торак урыны бирү урынына хезмәт торак урынын найм килешүендә күрсәтелгән гаилә әгъзалары да күченә ала.

5.7. Тулай торакта торак урыны торак бинасының найм килешүе туктатылу нигезләре булып хезмәт; уку мөнәсәбәтләрен туктату тора.

6. Маневр фондының торак урыннарын бирү тәртибе

6.1. Татарстан Республикасының “Әлки муниципаль районы” муниципаль берәмлекнең маневр фонды торак урыннары (алга таба - маневрлар фондының торак урыннары) вакытлыча яшәү өчен билгеләнә:

6.1.1.гражданның социаль наем шартнамәләре буенча алар биләгән торак урыннарында аларны күчәрмичә йортларны капитал ремонтлау, үзгәртеп кору мөмкин булмаган очракта;

6.1.2. бу торак бинага банк кредиты яки башка кредит оешмасы хисабына сатып алынган түләү мөрәжәгәте нәтижәсендә торак урынын югалткан яки юридик зат тарафыннан торак урыны сатып алуга бирелгән максатчан займ средстволары салынган һәм мөрәжәгать иткән вакытта мондый торак бина алар өчен бердәнбер булган гражданның;

6.1.3.бердәнбер торак урыны гадәттән тыш хәл аркасында яшәү өчен яраксыз булган гражданның;

6.1.4.закон белән билгеләнгән гражданның хокукларын яклауны тәмин итүче башка очракларда.

6.2.Маневр фондының торак урынын найм килешүе түбәндәге чорга төзелә:

6.2.1.әлеге Тәртипнең 6.1.1 пунктында күрсәтелгән гражданның өчен йортны капитал ремонтлау яки реконструкцияләү тәмамланганчы;

6.2.2.әлеге Тәртипнең 6.1.2 пунктында күрсәтелгән гражданның өчен алар белән исәп-хисап тәмамланганчы;

6.2.3. әлеге Тәртипнең 6.1.3 һәм 6.1.4 пунктларында күрсәтелгән гражданның өчен алар белән исәп-хисапларны тәмамлау, я законда каралган очракларда һәм тәртиптә аларга торак урыннары бирү вакытына кадәр

6.3.Вәкаләтле орган тарафыннан маневр фонды торак урыныннан торак тәкъдим итү турында Карар кабул итү өчен әлеге Тәртипнең 6.1.1 пункты белән граждан түбәндәге документларны тапшыра:

-гариза;

- гариза бирүченең һәм аның гаилә әгъзаларының шәхесен раслаучы документлар.

6.3.1.Эгэр гражданнар элеге документларны үз инициативалары буенча тапшырмаса, вәкаләтле орган тарафыннан күрсәтелгән документлар карамагында булган дәүләт органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан һәм оешмалардан закон нигезендә соратып алына торган документлар исемлеге:

-күпфатирлы йорт белән турыдан-туры идарә итүче оешманың капитал ремонт, реконструкция үткәрүне яки йортны модернизацияләүне раслаучы документы; күпфатирлы йорт белән турыдан-туры идарә иткән очракта;

- капитал ремонт, реконструкция үткәрү яки йортны модернизацияләү өчен подряд килешүе;

- реконструкция яки капитал ремонт үткәрелә торган йортта милек хокукын яки социаль найм килешүен раслаучы документлар;

- тиешле муниципаль берәмлек территориясендә гражданның күчемсез милек объектларына, шулай ук гаиләнең барлык әгъзаларына, балигъ булмаганнарны да кертеп, хокукларны теркәү турында мәгълүматларның булмавы турында бердәм дәүләт хокук реестрыннан өземтә;

-хокукларның бердәм дәүләт реестрын алып бару буенча вәкаләтле органның 2000 елның 1 гыйнварына кадәр гражданның һәм гаилә әгъзаларының, балигъ булмаганнарны да кертеп муниципаль берәмлек территориясендә күчемсез милек объектларына хокукы булмавы турында белешмәсе;

-биналарның торак фондының кулланылышын һәм сакланышын тәэмин итүче милекчеләре, идарәче оешмалары, гамәлгә ашырырга вәкаләтле органнары тарафыннан капитал ремонт яисә йортны реконструкцияләү вакытында анда яшәү мөмкинлеге булмау турында карау акты;

- гражданны теркәү урыны буенча йорт кенәгәсеннән өземтә.

6.4.Вәкаләтле орган тарафыннан элеге Тәртипнең 6.1.2 пунктында каралган очракта маневрлы Фондның торак урыны бирү турында Карар кабул итү өчен граждан түбәндәге документларны тапшыра:

-гариза;

- гариза бирүченең һәм аның гаилә әгъзаларының шәхесен раслаучы документлар;

- залог бирүче тарафыннан расланган ипотека килешүе күчермәсе.

6.4.1.Эгэр гражданнар элеге документларны үз инициативалары буенча тапшырмаса, вәкаләтле орган тарафыннан күрсәтелгән документлар карамагында булган дәүләт органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан һәм оешмалардан закон нигезендә соратып алына торган документлар исемлеге:

- гариза бирүченең һәм аның гаилә әгъзаларының шәхесен раслаучы документлар;

-түләү (жәза) салынган торак бинага милек хокукын раслаучы документлар;

- тиешле муниципаль берәмлек территориясендә гражданның күчемсез милек объектларына, шулай ук гаиләнең барлык әгъзаларына, балигъ булмаганнарны да кертеп, хокукларны теркәү турында мәгълүматларның булмавы турында бердәм дәүләт хокук реестрыннан өземтә;

-хокукларның бердәм дәүләт реестрын алып бару буенча вәкаләтле органның 2000 елның 1 гыйнварына кадәр гражданның һәм гаилә әгъзаларының, балигъ

булмаганнарны да кертеп муниципаль берәмлек территориясендә күчемсез милек объектларына хокукы булмавы турында белешмәсе;

- салынган мөлкәткә түләтү мөрәжәгате турында суд карары яки залог бирүче һәм залог алучы арасында милеккә түләтүнең судтан тыш тәртибе турында нотариаль расланган килешү;

- гражданны теркәү урыны буенча йорт кенәгәсеннән өземтә.

6.5. Вәкаләтле орган тарафыннан әлеге Тәртипнең 6.1.3 пунктында каралган очракта маневрлы Фондның торак урыны бирү турында Карар кабул итү өчен граждан түбәндәге документларны тәкъдим итә:

- гариза;

- гариза бирүченең һәм аның гаилә әгъзаларының шәхесен раслаучы документлар.

6.5.1. Әгәр гражданиннар әлеге документларны үз инициативалары буенча тапшырмаса, вәкаләтле орган тарафыннан күрсәтелгән документлар карамагында булган дәүләт органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан һәм оешмалардан закон нигезендә соратып алына торган документлар исемлеге:

- тиешле муниципаль берәмлек территориясендә гражданның күчемсез милек объектларына, шулай ук гаиләнең барлык әгъзаларына, балигъ булмаганнарны да кертеп, хокукларны теркәү турында мәгълүматларның булмавы турында бердәм дәүләт хокук реестрыннан өземтә;

- хокукларның бердәм дәүләт реестрын алып бару буенча вәкаләтле органның 2000 елның 1 гыйнварына кадәр гражданның һәм гаилә әгъзаларының, балигъ булмаганнарны да кертеп муниципаль берәмлек территориясендә күчемсез милек объектларына хокукы булмавы турында белешмәсе;

- торак урынның яшәү өчен яраксызлыгы турында махсус төзелгән комиссия бәяләмәсе.

6.6. Торак бирү турында карар нигезендә вәкаләтле орган граждан белән маневр фондының торак урынын бирү турында найм килешүе төзи, аның буенча гражданга әлеге торак бинаны вакытлыча яшәү өчен тапшырырга вәгъдә ителә.

6.7. Гражданин белән берлектә маневр фондының торак урынын билгеләүче торак бинага найм килешүендә күрсәтелгән гаилә әгъзалары күчә ала.

6.8. Ялланучының үлеме очрагында, аның гаилә әгъзалары торак бинаны төзекләндерү яки реконструкцияләү тәмамланганчы, бинага түләтү(жәза) салынган яки исәп-хисап ясамау нәтижәсендә торакны югалту, гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә яшәү өчен яраксыз дип танылган торактан файдалану хокукын саклап калалар.

6.9. Гражданның маневр фонды составына кергән бинага күчкәндә, төп яшәү урыны буенча социаль найм килешүе өзәлми.

6.10. Маневр фондының торак урыннарында яшәүче гражданның торак-коммуналь хезмәтләр өчен түләгәндә законнарда каралган ташламаларга һәм субсидияләргә хокуклы.

6.11. Маневр фондының торак урыннарына гражданның күчәү найм килешүе төзелгәннән соң 30 көннән дә соңга калмыйча гамәлгә ашырыла.

6.12.Әлеге Тәртипнең 6.1.1.1, 6.1.2 пунктларында күрсәтелгән гражданны күчәрү торак биналарның милекчеләренә акчалары исәбенән гамәлгә ашырыла.

6.13.Маневр фонды торак урынын азат итү гражданы тарафыннан торак йортны капитал ремонтлау яки үзгәртеп кору шартнамәсе буенча як булып торучы юридик (физик) затның, гражданны элек биләгән бинага капитал ремонт үткәргәннән соң, маневр фондының торак урынын шартнамәдә билгеләнгән тәртиптә үзгәртеп корганнан һәм тапшырганнан соң кире кайтару мөмкинлегә турында язма хәбәрнамә алынганнан соң гамәлгә ашырыла.

7. Халыкка социаль хезмәт күрсәтү системасы йортларында торак биналар бирү

7.1. Закон нигезендә махсус социаль яклауга мохтаж гражданны исәбенә кертелгән, медицина һәм социаль-көнкүреш хезмәтләре күрсәтү каралган гражданнырга яшәү өчен халыкка социаль хезмәт күрсәтү системасы йортларында торак бүлмәләр тәкъдим ителә.

7.2. Халыкка социаль хезмәт күрсәтү системасы йортларында торак урыннары бирү тәртибе, шартлары һәм мондый торак урыннарыннан файдалану федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнә.

8. Мәжбүри күченүчеләр һәм качаклар дип танылган затларга вакытлыча яшәү өчен фонд бинасыннан торак урыннарын бирү.

8.1.Мәжбүри күченүчеләр һәм качаклар дип танылган затларны вакытлыча яшәү өчен фонд бинасыннан торак урыннары Федераль законда билгеләнгән тәртиптә мәжбүри күченүчеләр һәм качаклар дип танылган гражданнырга вакытлыча яшәү өчен билгеләнә.

8.2.Вакытлыча жирлек өчен мәжбүри күченүчеләрне һәм качаклар дип танылган затларны торак урыннары бирү тәртибе Россия Федерациясе законнары белән билгеләнә.

9. Гражданнының аерым категорияләрен социаль яклау өчен торак урыннары бирү тәртибе

9.1.Татарстан Республикасы “Әлки муниципаль районы” муниципаль берәмлегенә аерым категория гражданнырын социаль яклау өчен торак урыннары (алга таба-аерым категория гражданныры социаль яклау өчен торак урыннары) түбәндәге категория гражданнырга вакытлыча яшәү өчен билгеләнә:

9.1.1. иреккә чыккан вакытта торагы булмаган жәза үтәүче учреждениеләрдән азат ителгән затлар;

9.1.2. билгелэнгән яшәү урыны һәм шөгыйльләре булмаган, социаль адаптация үзәкләрендә тернәкләнү узган, , жәмгыятьтә социаль интеграцияләүгә мохтаж һәм яшәү өчен торагы булмаган затлар;

9.1.3. физик һәм психологик көч кулланудан зыян күргән, шул исәптән гаиләдә физик һәм психологик көч кулланудан зыян күргән, шулай ук үзләренең туганнары белән бергә яши алмаган һәм махсус социаль яклауга мохтаж кешеләр.

9.2. Вәкаләтле орган тарафыннан гражданның аерым категорияләрен социаль яклау өчен торақ урыны бирү турында Карар кабул итү өчен граждан түбәндәге документларны тәкъдим итә:

- гариза;

- шәхесне раслаучы документлар, ә алар булмаганда жирле үзидарә органнары биргән белешмә.

9.3. Әгәр гражданның әлегә документларны үз инициативалары буенча тапшырмаса, вәкаләтле орган тарафыннан күрсәтелгән документлар карамагында булган дәүләт органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан һәм оешмалардан закон нигезендә соратып алына торган документлар исемлегә:

- опека һәм попечительлек, социаль яклау органнары бәяләмәсе;

- тиешле муниципаль берәмлек территориясендә гражданның күчемсез милек объектларына, шулай ук гаиләнең барлык әгъзаларына, балигы булмаганнары да кертеп, хокукларны теркәү турында мәгълүматларның булмавы турында бердәм дәүләт хокук реестрыннан өземтә;

- хокукларның бердәм дәүләт реестрын алып бару буенча вәкаләтле органның 2000 елның 1 гыйнварына кадәр гражданның һәм гаилә әгъзаларының, балигы булмаганнары да кертеп муниципаль берәмлек территориясендә күчемсез милек объектларына хокукы булмавы турында белешмәсе;

9.4. Торақ бирү турында карар нигезендә вәкаләтле орган аерым категория гражданның социаль яклау өчен гражданның белән гражданның аерым категорияләрен социаль яклау өчен граждан белән түләүсез файдалану турында язма рәвештә шартнамә төзи, аның буенча гражданга вакытлыча яшәү өчен торақ урыны тапшыра.

9.5. Аерым категория гражданның социаль яклау өчен торақ урыннары әлегә максатлар өчен махсус төзелгән яки үзгәртелгән йортлардан бирелә.

9.6. Граданның аерым категорияләрен социаль яклау өчен торақ урыннары мәйданын бирү нормасы тиешле муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнә торган торақ урыны мәйданын бирү нормасыннан чыгып билгеләнә.

9.7. Граданның аерым категорияләрен социаль яклау өчен торақ урыннары әлегә категориядәге гражданның яшәү өчен кирәкле мебель һәм башка предметлар белән комплектлана.

2019 нчы елның 20 нче июнендәге 247№
Әлки муниципаль районы Советы карарына
2 нче кушымта

Татарстан Республикасы “Әлки муниципаль районы”нда
муниципаль берәмлекнең махсулаштырылган торақ фондыннан
хезмәт торақлары бирелә торган граждaн категорияләренә
Исемлеге

Муниципаль торақ фондынның хезмәт торақ урыннары Татарстан Республикасының «Әлки муниципаль районы» муниципаль берәмлегендә торақ урыннары белән тәмин ителмәгән, муниципаль учреждениеләр, жирле үзидарә органнары зур ихтыяж кичергән белгечлекләре һәм вазыйфалары булган хезмәткәрләргә бирелергә мөмкин:

- жирле үзидарә органнарына сайлау вазифаларына сайланган кешеләргә;
- муниципаль хезмәткәрләргә, жирле үзидарә органнары хезмәткәрләренә һәм башка хезмәткәрләргә;
- Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы территориясендәге муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләренә;
- Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы территориясендә урнашкан хокук саклау органнары хезмәткәрләренә;
- Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы территориясендә яшәүче табибларга.

2019 нчы елның 20 нче июнендәге 247№
Әлки муниципаль районы Советы карарына
3 нче кушымта

НАЙМ ХЕЗМӘТ ТОРАК УРЫНЫ КИЛЕШҮЕ

№ _____

(жирле үзидарә органы, вәкаләтле милекче исеме)

(милекчене күрсәтергә: муниципаль берәмлек)

Гамәлдә булган торак урын милекчесе исеменнән

нигезендә

(вәкаләтле документ исеме)

Бер яктан алга таба "Наем алуучы" дип аталуучы, гражданин(ка)

(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

алга таба дип аталуучы "Наем бирүче", икенче яктан, торак урыны бирү турындагы

карар нигезендә, түбәндәге килешү төзеделәр.

I. Килешү Предметы

1. Наем бирүче Наем алуучы һәм аның гаилә әгъзаларына

муниципаль милектә булган торак бинасыннан түләү хисабына һәм вакытлыча
яшәү өчен _____ бүлмәле, барлыгы _____ м.кв. мәйданлы, шул исәптән
торак _____ м.кв. _____

адресы буенча _____ № йорт, _____ № корпус, _____ № квартира бирелә.

2. Торак бина _____

(эш, хезмәт итү)

белән бәйле рәвештә бирелә.

3. Бирелә торган торак урыны, аның техник торышы, шулай ук анда булган санитар-техник һәм башка жиһазларның характеристикалары торак бинаның техник паспортында күрсәтелгән.

4. Ялланучы белән берлектә торак бинага гаиләнең түбәндәге әгъзалары керә:

7) торак йортны капиталъ ремонтлау вакытында гаилә эгъзалары белән яллаучы тәкъдим иткән башка торак бинага күченергә (күченмиçә ремонт ясау мөмкин булмаган очракта). Наем алуçы һәм аның гаилә эгъзалары бу торактан күчүдән баш тарткан очракта Наем бирүче суд тәртибендә күчерүне таләп итәргә мөмкин;

8) торак бүлмәгә алдан килешенгән вакытта наем бирүче вәкиленә торак бинаның техник торышын, анда булган санитар-техник һәм башка жайланмаларның, шулай ук кирәкле эшләрне башкару өчен керергә рөхсәт итәргә;

9) торак урыны яки санитар-техник һәм башка жиһазларның төзек булмавын ачыклаганда, кичекмәстән аларны бетерергә һәм кирәк булган очракта, наем бирүче яки тиешле эксплуатацияләүче яки идарәче оешмага хәбәр итәргә мөмкин;

10) торак урыныннан күршеләрнең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен, янғын куркынычсызлыгы таләпләрен, санитар-гигиена, экологик һәм башка закон таләпләрен үтәүне исәпкә алып, файдаланырга;

11) торак бинаны азат иткәндә аны 3 көн эчендә наем бирүчегә тиешле хәлдә тапшырырга, наем бирүче тарафыннан торак бинаны агымдагы ремонтлау өчен түләргә, шулай ук торак урыны һәм коммуналь хезмәتلәр өчен түләү буенча бурычларны түләп бетерергә;

12) әлеге килешүне өзгән яки туктаткан вакытта торак бинаны азат итәргә. Торак бинаны азат итүдән баш тарткан очракта, наем алуçы һәм аның гаилә эгъзалары суд тәртибендә чыгарылырга тиеш.

Наем алуçы законнарда каралган башка вәзифаларны башкара.

3. Наем алуçы һәм аның гаилә эгъзаларының вакытлыча булмавы әлеге килешү буенча аларның хокукларын һәм бурычларын үзгәртми.

4. Наем алуçы торак бинаны хосусыйлаштырырга һәм алыштырырга, шулай ук аны наемга тапшырырга хокуклы түгел.

5. Наем алуçы гаилә эгъзалары наем алуçы белән беррәттән, наем алуçы һәм аның гаилә эгъзалары арасында башкача билгеләнмәгән очракта, торак урыныннан шулай ук файдалану хокукына ия.

6. Наем алуçының гаилә эгъзалары хезмәт торак бинасыннан урынлы файдаланырга һәм аның сакланышын тәмин итәргә тиеш.

7. Эшкә сәләтле гаилә эгъзалары наем алуçы белән бергә, наем алуçы һәм аның гаилә эгъзалары арасында башка килешү билгеләнмәгән очракта, торак урыннан файдалану йөкләмәләре буенча жаваплылык тота. Наем алуçы белән гаилә мөнәсәбәтләре туктатылган очракта, наем алуçы һәм аның гаиләсенәң элеккеге эгъзалары арасында башка килешү билгеләнмәгән очракта, элеккеге гаилә эгъзалары өчен торак урыны куллану хокукы сакланмый.

III. Наем бирүченең хокуклары һәм бурычлары

1. Наем бирүче хокуклы:

1) торак урыны һәм коммуналь хезмәتلәр өчен түләүне вакытында кертүне таләп итәргә;

2) торак законнарын һәм әлеге килешү шартларын бозган очракта әлеге Килешүне өзүне таләп итәргә;

6.Әлеге Килешү

(хезмәт мөнәсәбәтләре, хезмәт итү, башкалар)

вакытында төзелә.

II. Наем алучы һәм аның гаилә әгъзаларының хокук һәм бурычлары

1. Наем алучы хокукы:

- 1) торак урыннан яшәү өчен, шул исәптән гаилә әгъзалары өчен дә файдалану;
- 2) күпфатирлы йортта гомуми милек белән файдалану;
- 3) торакларның кагылгысызлыгына һәм торак бинадан иреккә рәвештә мәхрүм ителүенә юл куелмаска. Беркем дә хезмәт торак бүлмәсенә, Федераль законда каралган закон нигезендәгә тәртиптә һәм очрактан яисә суд карары нигезеннән, гражданнарның рөхсәтеннән башка гына үтеп керергә хокукы түгел. Законлы нигезләрдә хезмәт торак урынында яшәүче гражданнар Россия Федерациясе Торак кодексы һәм башка федераль законнар белән каралган тәртиптә һәм нигезләреннән башка әлеге бинадан чыгарылырга яки файдалану хокукында чикләнә алмый;
- 4) әлеге шартнамәне теләсә кайсы вакытта өзүгә;
- 5) әлеге бинага милек хокукына күчкәндә хезмәт торак урыныннан файдалану хокукы саклауга, шулай ук торак урынның яңа хужасы яки мондый торак бина тапшырылган юридик зат хезмәткәр-наем алучы белән хезмәт килешүе ягында булса, хужалык алып бару яки оператив идарә итү хокукына ия;
- 6) Россия Федерациясе Торак кодексының 159 статьясында билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда торак урыны һәм коммуналь хезмәт күрсәтүләр өчен түләүгә субсидияләр алуга.

Наем алучы законнар белән каралган башка хокукларга ия булырга мөмкин.

2. Наем алучы бурычлы:

- 1) Россия Федерациясе Торак кодексы белән билгеләнгән чикләрдә һәм билгеләү буенча торак бинаны кулланырга;
- 2) торак урыннан файдалану кагыйдәләрен үтәргә;
- 3) торак бинаның сакланышын тәмин итәргә;
- 4) торак бинаны тиешле хәлдә тоту. Торак бинаны үз белдеге белән үзгәртеп кору яисә үзгәртеп планлаштыру рөхсәт ителми;
- 5) торак бинага агымдагы ремонт ясарга;
- 6) торак бина һәм коммуналь хезмәтләр өчен вакытында түләү (мәжбүри түләүләр). Торак урыны һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләү кертү бурычы әлеге килешү төзелгәннән көннән барлыкка килә. Торак урыны һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләүне вакытында кертмәү Россия Федерациясе Торак Кодексының 155 статьясында билгеләнгән тәртиптә һәм күләмдә пеня алуга китерә;

2. Наем бирүче бурычлы:

- 1) наем алучыга торак бинаны башка затларның хокукларыннан ирекле һәм яшәү өчен яраклы янғын куркынычсызлыгы таләпләренә жавап бирә, санитария-гигиена, экологик һәм башка таләпләргә туры килә торган хәлдә тапшырырга;
  - 2) торак бина урнашкан күпфатирлы йортта гомуми милекне тиешле тәртиптә тоту һәм ремонтлауда катнашырга;
  - 3) торак бинага капитал ремонт ясарга;
  - 4) торак йортны, санитар-техник һәм башка жайланмаларны кышкы шартларда эксплуатацияләүгә вакытында эзерләүдә катнашырга;
  - 5) наем алучыга коммуналь хезмәтләрне күрсәтүне тәэмин итү;
  - 6) әлеге килешүдә билгеләнгән вакытка әлеге шартнамәнен 7 пункттындагы 11 пунктчасында каралган шартларны үтәп, Наем алучыдан торак урынын кабул итәргә;
  - 7) торак бинаны үзгәртеп корганда һәм планлаштырганда Россия Федерациясе Торак кодексы белән билгеләнгән таләпләрне үтәргә;
  - 8) Россия Федерациясе Торак кодексының 103 статьясы нигезендә башка торак урыны бирү хокукына ия гражданнарга әлеге шартнамәнең өзәлүе сәбәпле башка торак урыннарын бирергә.
- Наем бирүче законнарда каралган башка башка вазифаларны башкарырга бурычлы.

IV. Килешүне өзү һәм туктату

1. Наем алучы теләсә кайсы вакытта әлеге килешүне өзәргә мөмкин.

2. Әлеге килешү якларның килешүе буенча теләсә кайсы вакытта өзәләргә мөмкин.

3. Наем бирүче таләбе буенча әлеге килешүне суд тәртибендә өзү рәхсәт ителә очрак:

- 1) торак урыны һәм (яки) коммуналь хезмәтләр өчен түләү наем алучы тарафыннан 6 айдан артык түләнмәсә;
- 2) торак бинаны наемга алучы яки аның гаилә әгъзалары аны жимерсә яки ватса;
- 3) күршеләрнең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен системалы бозу;
- 4) торак бинадан файдалану билгеләнеше буенча булмаса.

4. Әлеге Килешү түбәндәгеләргә бәйлә рәвештә туктатыла:

- 1) торак урыны юкка чыккса (жимерелсә);
- 2) наем алучы үлсә;
- 3) хезмәт килешүе срогы чыккач;
- 4) хезмәт срогы тәмамланса;
- 5) Хезмәт килешүе срогы тәмамлануга, хезмәт срогы тәмамлануга бәйлә рәвештә әлеге килешүне өзгән яки туктаткан очракта, дәүләт, муниципаль яки сайлау вазифасында булу срогы чыккач, наем алучы һәм аның гаилә әгъзалары торак урынын бушатырга тиеш. Торак бинаны азат итүдән баш тарткан очракта, гражданнар, Россия Федерациясе Торак кодексында каралган очраклардан тыш, башка торак урыны бирмичә чыгарылырга тиеш.

V. Килешү буенча түләү кергү

Наем алучы торак урыны өчен Россия Федерациясе Торак кодексы белән каралган тәртиптә һәм күләмдә акча түли.

VI. Башка шартлар

1. Яклар арасында өлеге килешү буенча барлыкка килергә мөмкин булган бәхәсләр законнарда каралган тәртиптә хәл ителә.

2. Өлеге Килешү 2 нөсхәдә төзелгән, аларның берсе Наем бирүчедә, икенчесе – Наем алучыда.

Наем бирүче

Наем алучы

(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

(имза)

(имза)

П.У